

погуби. Отъ тукъ, край *Бъла Черква*, се отправя за *Вишовъ градъ* и *Гжбени* (днесъ Севлиевско). Четата е избѣгвала редовнитѣ сражения, защото е бързала да поеме самия Балканъ и се озове въ Сливенско.

Но постоянно пристигащитѣ турски пълчища побъркватъ на плана.

Още при Бѣлочерковската рѣка *Росица*, четата е била застигната отъ всѣки часъ увеличаваща се турска войска. Тукъ войводитѣ, за да не изгубятъ всичкитѣ четници, рѣшаватъ да раздѣлятъ четата на двѣ, съответно подъ *Х. Димитъръ* и *Караджата*. Слѣдъ даденитѣ нѣколко жертви отъ двѣтѣ отдѣления още при *Вишовъ Градъ*, настѣпва ужасното сражение при *Гжбени*, дѣто се прѣдвижда и края на Бузлуджа. За него очевидеца *Македонски* пише, че не е виждалъ друго „по грозно и рисковано“. Тукъ българи и турци сж били гърди до гърди. *Караджата* слѣдъ нечувани примѣри отъ храбростъ, пронизанъ отъ нѣколко куршума, пада въ ржцѣтѣ на самитѣ турци.¹⁾ Билъ отведенъ въ Русчукъ прѣдъ пашата и обѣсенъ тамъ на 30-и Юлий, почти мъртавъ прѣди да го покачатъ на бѣсилката.

Не ще съмнѣние, че загубата на *Караджата* ще е повлияла върху духа на *Х. Димитра*; той повлича четата си изъ гжститѣ джбрави по посока къмъ „изтокъ“ — за Сливенскитѣ балкани. Четницитѣ били изтощени отъ умора, безсѣние и гладъ. Прѣслѣдвани по пята, тѣ се спасяватъ на една висока канара, а отъ тамъ налитатъ на лобното мѣсто — *Бузлуджа*. Тукъ се прѣбройватъ и се оказва, че слѣдъ боя при *Гжбени*, отъ 128 души, тѣ останали 44.²⁾ Часть отъ изгубенитѣ били разпрѣснати изъ гората и не можли да намѣрятъ *Х. Димитра* съ останалитѣ, та съгласно уговореното още въ *Влашко*, слѣдъ дълги лутания и прѣмеждия, озоваватъ се на *Агликича поляна*, за да чакатъ *Х. Димитра*, но очевидно, вече късно.

Още прѣди да се запжти за Бузлуджа, *Х. Димитъръ* оставя брата си *Тодоръ* въ село *Дебели Дялъ*, до *Гжбени*. *Тодоръ* е билъ тежко раненъ при Гжбенското сражение и не можелъ да върви. *Х. Димитъръ* го прѣдава на първенеца отъ това село *Петко Бурнусуза* да го пази, додѣто се излѣкува и да го прѣхвърли въ *Влашко*. За всичко това той оставилъ нужнитѣ пари. Обаче, дали отъ лакомия за паритѣ или отъ страхъ да не го уловятъ турцитѣ, *Петко Бурнусуза*, като се научилъ, че *Х. Димитъръ* е убитъ при Буз-

¹⁾ Споредъ *Зах. Стояновъ*, той е билъ хванатъ въ мѣстността *Кара Къзънънъ* юпрюсю.

²⁾ Това споредъ *Македонски*; споредъ *Стояновъ* — 36, споредъ *Хр. Милевъ* — 30, а споредъ *Блъсковъ* — 26. Заслужава прѣдпочитане показанието на очевидеца *Македонски*.